



WWW.UNILIB

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА



ТАРМЛАДН

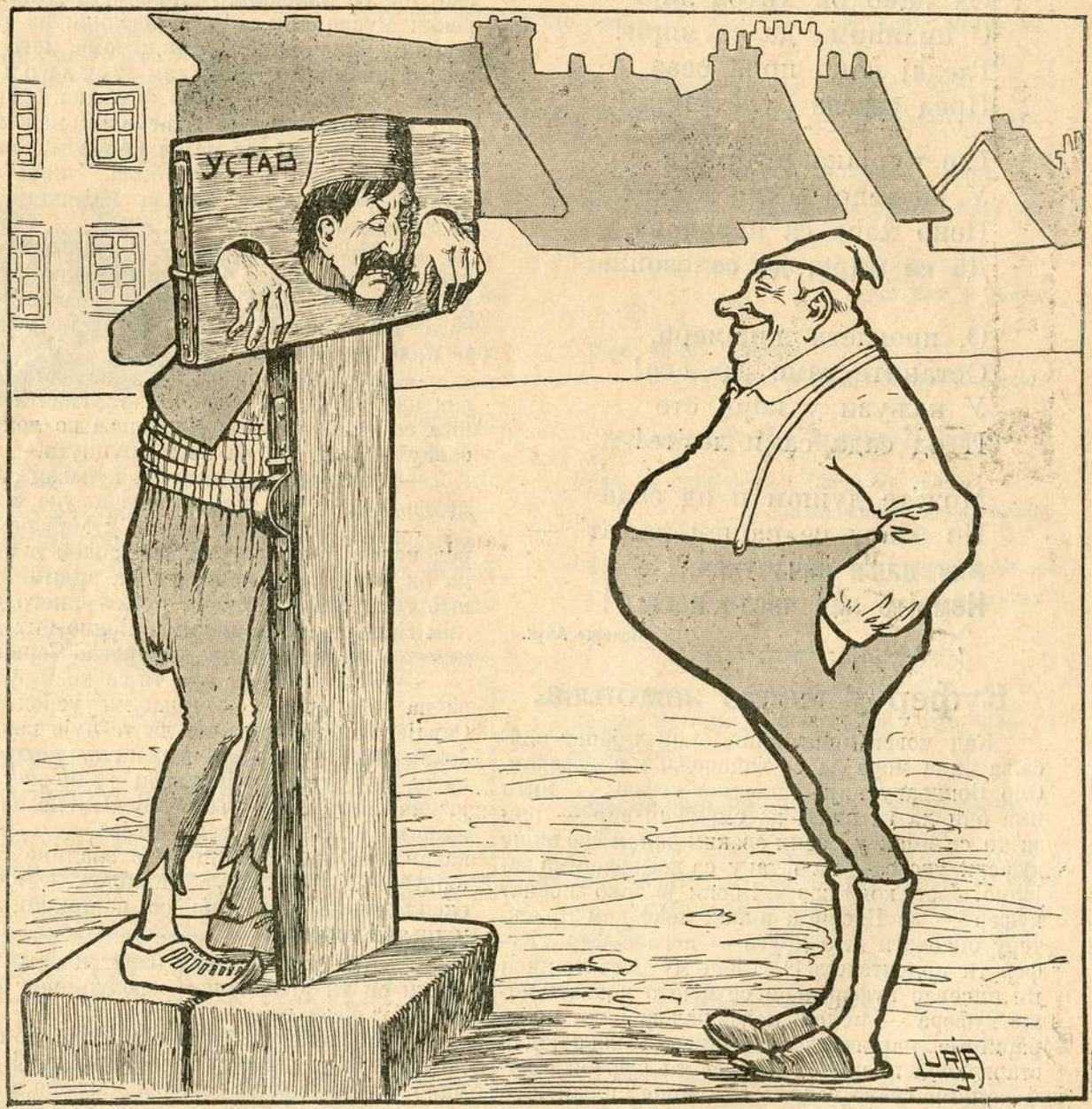
ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 19.

У Новом Саду, 1. новембра 1909.

Год. III.

Нацрт босанског устава.



Михл: Устаф! Устаф! — ту имаш устаф!

Босанац: Вала Чвабо, куфер ти твој, јеси нас лепо удесио — ама више дана него кобасица.

Опште помирење.

Опет нека турска тица
Неће јоште да мирује,
Ударила нове жице:
Хоће да нас помирује.

Да помири хоће народ
С џелатима своје среће —
Има л' црње ироније
И лудости има л' веће?

Ох како би хитра лија
С пилићима да се мири!
Гледај како црна сова
Пред соколе руке шири!

Гле курјака питомога
У јагњећој мекој кожи!
Неко хоће са народом
Да се мири, да се сложи.

*

О, проклети лицемери,
Останите тамо где ссе!
У каљузи у којој сте
И од сада сами лез'те!

Мож'те душом и од сада
По блату се вашем ваљат' —
Али даље нечастиви
Немојте нас чисте каљат'!

Покојни Абул.

Куффер у место зембиља.

Кад човек нема више оног лијепог зембаља онда мора да се задовољи и с куфером. Оно Бошњаку није тако мио куфер... нити има очи да га види, ка смрдљив сир — али за то се ипак у Босни сваки даном све више куфери увозе — на штапу са коферашима заједно. Јест, код нас у Босни је тако познат куфер — да Босанци никад неће ком прдектеру опсовати што друго — него куфер. „Куфер ти прдектерски!“ И још му честито писи ни опсовао куфер, а он се нешто дохвати ниже куфера — испод леђа, ваљда ради цигурариције цариградског адета. И како један стари хоџа прориче, хоће се ти куфери с куферашима сваке године све више множити као оно пацови, шашке или друге штеточине. Множе се баш ко оно некада у Чуругу бербери — тако да кад је један берберин пошао

у село да брије и на њега насрнула једна кера и он замахнуо штапом, па у место да је ошинуо керу а он ошинуо берберина. За то је ваљда и чурушки брица Сима, оставио заната и продаје календаре. Календарције иде зима, сетите се Симе! Пошаљите календаре — и останите код куће па за својим лепим календарима плачите, јер их никада више видети нећете. Ни њих ни пара.

Ама куд ја забаса за Симом брицом чак у Чуруг, кад је реч била о куферу и куферашима. Оно док је жив био покојни зембиљ он их је редовно спомињао — ама од како он умре обрезаобразили се куфер им њихов — горе него Франкове зизибанбуле у Хрватској, па се направили шири него дужи. Што рекли Мусломани који се иселили из Босне: дошли дивљи, па истерали питоме. Него славе ми, не знам што ми с тим уставом тако тежак порођај има наша земљана. Ма чим није стигао на време биће неко недопошче.

— Ако, само да нам га једном донесе та бечка рода. Ма и наказа била. Знаш да је обично родитељима наказа најмилије дете. Њега свако жали.

— Јес' имаш право. Ето и „Врач“ за њим кука. У последњем броју вели у слици и речи да је крив и Мађар и Хрват — само његов госа Чваба не. Па да му човјек не рекне да је прдектер.

— Ама шта ли он кука за „уставом“ — кад зна да ће он оног дана угасити свећу чим се устав породил. Куд срља ко лептир на свећу — кад зна да ће крепуцнути.

— Јами чојче, а шта би кукавац ћапрдао друго, кад су му уста везана а руке спутане.

— Ма куда опет забаса у Мађарску, поред наших јада и чуда. Ма кажем ти безбели да би волио жив дочекати да видим то чудо што га „Чвабо“ уставом руга — него да видим Настића на вешалима. Волио бих да видим том уставу њушку, што рекао Сервијанац.

— Вала безбели, ако ти се носи руса глава на рамену, не спомињи ми усред шехер Сарајева Сервијанца, па да те чује какав поп Јокан Лаза — или нешто на ту сорту — па да за то одуваш који месец ради „велеиздаје“ на сорту оне бањалучке. Зар не знаш да живимо у „сезони велеиздаје“ — и кад ти какав гас производил — а владине њушке наљуше да то „барут мирисе“, а кад гас експлодира — а њима се и причини неке пуцњаве топова.

— Ама кад спомену барут и Бањалуку, е да ли си ти добио онај револуционог одбора „нашке“ нека писма.

— Ма биће да су то в а ш к е, јер судећи по арлукању ипак су неке цукеле. Него је мало чудно да жута госпођа земљана, не може да их пронађе. А сад се упела да створи неку чиновничку мусломанску странку из неких Куловића, Шахинагића, Спаха — и већ сличне

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

сојтарије. Оно Куловић је већ једном за сарајевско-вакуфски меариски џематски меџлис од 2121 гласа добио хвала Богу 22 гласа од неких слепаца мусломанских, те је усљед тога у место вође Мусломана постао слепчовођа.

— Него шта велики куфер-Ефендија, за тај нови закон што га у Бечу спремају. У том новом закону је створен нов „злочин веленздаје“. По том новом закону биће свако кажњен од 2 месеца до 3 године (а ако је Србин и на 50 година) ко буде настојао да се Босна и Херцеговина сједине Хрватској и створи неки триализам. Еле неће им се у Бечу триализам.

— Ја знам ко ће ипак бити први ради веленздаје оптужен!

— Фетер Михл!

За данас затварам куфер — као какви бечки вигецки куфераш.

Ђука и Шука.



Ђука: Одкуда то, да се оних 600 ратара потписала по азбучном реду у оном позиву на збору.

Шука: Па ко зна. Можда је онај по азбучном реду обишао 600 људи.

Ђука: Е, то не може бити. Онда их не би ни за годину дана пописао, па и онда би морао прескакати азбуку.

Шука: Боље би било да је одмах прескакао азбуку кад је имена исписивао из регистра.

Ђука: Море требало би да њих једном народ испрескаче — па да их одгурне до ђавола, док га нису сасвим упропастили.

Оглас

из „Заставе“ 233. број.

КО ХОЋЕ ДА КУПИ ПЕТ ПАРИ ЛЕПИХ ЈЕЛЕНСКИХ РОГОВА

нека се обрати на администрацију „Заставе“.*)

*) А да то не буде каква имитација од рогова? На пр. телићки рогови? Прим. Ур „Стармладог“.

ВУЈА ПУПАВАЦ

гостионичар у Новом Саду,

јавља својим милим гостима да је у својој гостионици опет увео **клепетушу**.

Свако се може осведочити!*)

*) Ми смо се већ осведочили. Ур „Стармладог“.

Политички афоризми.

Правда, то је основ и темељ сваке државе. Плод правде је мир у држави.

Platon и књаз Никола I.

*

Ако је правда уклоњена, шта су државе друго, него велика разбојништва.

Augustin и Алфонзо XIII.

*

Бринем се за заноктицу, а требам главу да лечим.

Seneca и Алфонзо XIII.

*

Кад суди онај који тужи, онда влада сила а не закон.

Publ. Sir. и Акурти.

*

Кад је пала слобода народа, пада и слобода говора.

Publ. Sir. и Раух.

*

Треба бдити увек: многе се замке плету добрим људима.

Цицерон и Цветко Фртунић.

*

Где је стрвина тамо се и пси купе.

Publ. Sir. и Јозуа.

*

Троје чине друштво.

Аустрија и Немачка (без Италије.)

Новосадски афоризми.

Град се плијени, а баба се чешља.

Јаша, кошутовека снаша.

*

Смрдљиво буре и најбоље вино поквари.

Др. Сое и шаран.

Стармладог афоризми

— један једини. —

Један пут даје, ко умољен даје, два пут ко не умољен.

Два чиновника сретну се на улици.

— Много сам радио код куће, страшно сам се уморио, а сад журим да се одморим.

— Па куда ћеш ићи да се одмараш?

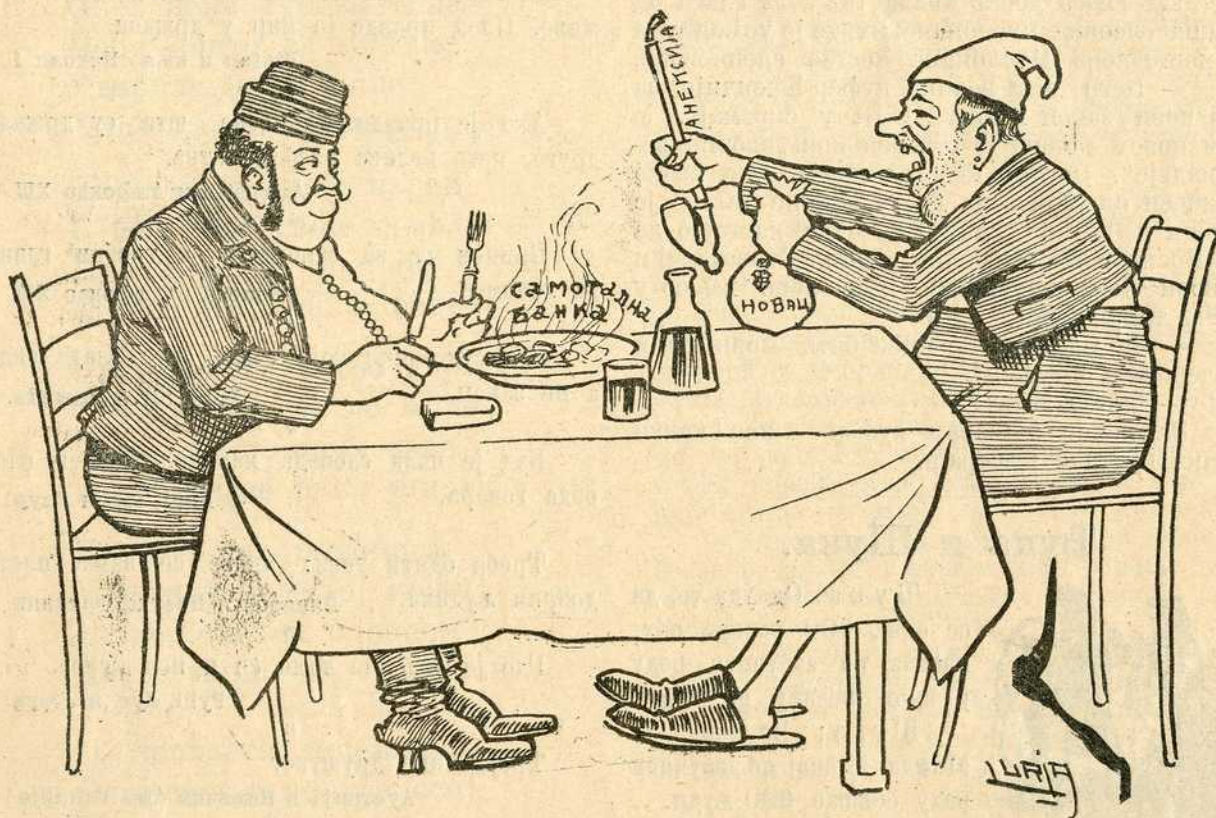
— Па — у званије.

Кратак пут.

Газда: А молим Вас је-ли одавде још даље Вац?

Циган: Кратак да! Дан и по сам путовао а пет година је трајао натраг

Лукави Шваба или: решење кризе.



— Ференц баратом, напуни ти моју лулу с овом твојом дуванкесом, а ја ћу међу тим појести твој паприкаш — да ти се не охлади.

ПРВИ ЗБОР.

Муу! Муууу! Муууу!

Ја пашу шелићи у николајевској Цорши!

Како сваки те-
лић треба да појури
на збор нека Вам
ова слика каже.

Не чекајте да-
кле на улар или
кајкачу, него до-
ђите сви на пашу.

**Сраман је ово збор —
али је наш!**

И досада је пра-
ви Србин на све
наше зборове се
само згадити морао, али овај збор је тако
гадан и одвратан да зајамчавамо свакоме
да мора најмање



Шрипуш плунуши.

Ако сте видели кадгод псе, који се
око костију покољу и посакате — има-
ће те јасну слику данашњег збора.

Увек смо могли досада лагати у својој
ергелуши да „Браник“ лаже, да се ми
око масних лонаца отимамо — а ево је
дошло време да морамо глоговим колцима
као и са другим цукелама да пречишћа-
вамо рачуне око масних лонаца, и ко није
наш па ма да смо га ми ма колико хва-
лили пре тога, као нашег првака н. пр. Цоку
Тапавицу, варошку бабицу и посредника
између кошутаваца и радикалне странке,
Др. Миладина Свињарева, лечника без па-
цијената, Др. Бранка Илијћа, адвоката без
клијената — ми ћемо им гласно подвик-
нути: ња! и куш туђа!

Док су били наши, могли су мотати и
ждерати колико им је воља — а сад до-
ђите да их отерамо

с валова у који су заглибили
са све четири!

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Срамнијег збора од овога нит је било нит ће бити! Пожурите! Сад ил' никад! Употребите прилику! Ми и опет ми, и до виђења ми,

Јаша и шаран.

Остали потписи по алфabetи из регистра исписани.

NB. Уједно нудимо јефтин новац на зајам за народ

јефтиније него игде
Само 14%! Само 14%!

из шаранове тиккле.

ДРУГИ ЗБОР у истој ствари

Ево вампира!

Спремајте — глогов колац!

Браћо Новосањани! Народе!

Срамота је, да вас ми наше једно-мишљенике као марву какву повлачимо на збор, да ради чисто наше унутарње свађе око масних лонаца — ви пресуђујете — хоћемо ли ми као варошки представници варош штетити или не.

Шта се то кога тиче! Кад вас се није тичало кад смо натоварили на салашане 50% општинског намета, 10 милијона изгласали зајма, телече изгласали да се даде чиновницима, неке доплате на станарину — и сва друга чуда и покори што се у нашој вароши раде — што да сад и ми мало земље не дринемо.

Варош је захтевала милионе — по нашем прорачуну, па је право да и ми што допринесемо тој штети!

Др. Свињарев,
Др. Илијћ,
Др. Тапавица и
Марко Вилић.

ТРЕЋИ ЗБОР у истој ствари
или: *Finale.*

Другови! Раденици! Народе Живота Сада!

Пре тридесет година, банкротирани трговци, политичари, грошићари и без клијената адвокати основаше и у нас српску радикалну странку. Од постанка па до данас гураше власнодржачка кола, опсенарише, кајишарише и заводеше од полиције застрашени, а од радикалијеских вођа заглушљени наш српски народ. Највећи

кајишари, робијаш и гуликоже биваху, а и данас су вође странкине.

Сад се при некаквој пљачканој деоби шарена браћа позавадила. А своје дугогодишње грехове су вољни на једном јавном народном збору да испашћавају.

Другови! Раденици! Дванаести је час куцнуо нашој борби, коју ми већ годинама водимо против покварене радикалне клике. За то Вас позивљемо, да у недељу 14. новембра у 9 сати пре подне у „Раденички Дом“ (Хаџић-Светићева ул. бр. 13.) на

предконференцију

а после подне у 3 сата у Николајевску порту (у случају хрђавог времена у велику дворану хотела Речеија) дођете, где ћемо на мртвачком сандуку радикалне странке ексеру закивати.

Другови! Раденици! Ако сте свесни раденици, ако сте социјалдемократе, онда не смете са конференције и збора изостати.

Управа новосадске социјал-дем. странке.

Стрелице.

— Прашко друштво за спаљивање мртваца поднело је молбу да му дозволи саградити крематорију. — Чујемо да је и Раух намеран у Загребу да подигне крематориј за своје политичке — мртваце.

— Раух је био у Пешти да тражи изручење самосталских Срба посланика, Прибичевића, Бањанина и Будисављевића. — Сигуран знак да се избори приближују.

— У Сарајеву су трговачки помоћници страјковали и захтевали да се радње у 7 сати у вече затворе. Полиција је услед тога захтева нашла за добро да улицом бије и хапси, где кога грађана нађе. — Е па за то је, анектирала Аустрија Босну, да је мало култивира.

— У Угарској је осуђен словачки родољуб др. Иванка на годину дана затвора и глобу од 14.000 круна. Боље у Турској — тамо те осуди на 101 годину робије — па ти онда ни имање не треба!

— Састанак руског цара са талијанским краљем Емануелом у Раковњији — јако је узбунио тету Аустрију. — Богме то је за „Drang nach Osten“ добар запушач!

Тако је.

Учитељ предавају и о пчели, запита ученика на крају предавања: но шта учимо од пчела?
Бак: Лизати мед.

Случај у Двору

или

Шта може један пас и једна свиња да учини.

Радикалски афоризми.

„Време“ се „олакшава“.

Радикали и патријарх.

*

Ако је слободно упоредити мало с великим.

Лотић и Свирчевић.

*

Кад би се једно од овог двога могло желети, ја бих свакако волео не речиту мудрост него лудост говорљиву.

Цицерон и Клицин.

*

Треба употребити „време“, брзом ногом одмиче „време“.

Јаша и патријарх.

У забуни.

Једног капетана преместе из Београда у Ниш. Дакле оде у аудјенцију код краља. При аудјенцију краљ му рече, да је у исто време и унапређен, те може уједно одма и на унапређењу изразити своју захвалност.

Капетан изненађен а и збуњен почне сумњиво изговарати се како му још унапређење није достављено.

— Но али тек мени можете веровати! — одговори му краљ.

Корисна мода.

Али молим Вас од куд сте само дошли до те лепе збирке убијених птица?

— „Врло једноставно, ја скидам птице са старих шешира мојих седам кћери!“

Звекан.

И паки и паки

МОЛИМО

ЗА ДУГ

и обнову

претплате.

Ур. „Стармлади“.

**Либерални афоризми.**

Старац је хвалилац минулог времена.

Хорације и ☉.

*

Нешто је труло у држави Данској.

Лаза Милошев и „Браникова штампарија“.

Ребус у прошлом броју

решили су правилно: Један слагач из „Браникове штампарије“, један меленчанин и један сегединац. Сви ће добити „Стармладог“ до краја године бесплатно.

Ребус значи: три радикалска магарца М. М. М. — којима М(онголи) забијају клин, — (натерали их да иступе из народносног посланичког клуба.)

Одговори уредништва.**Једном босанцу.** Ви сте ребус овако решили:

Мени су моји магарци мили! — Богме нама ови наши нису мили! — али пошто се Ви и за наше М. М. М. интересирате — шиљемо Вам ипак лист бесплатно до краја године, неби ли бољу слику о нашим „м“. — добили!

Босанцу у Зворнику. Па Бог Вас видео, узмите последњи број у руке па ће те видети да је крив сав свет што још нема устава само његов Шваба није крив. Зар то није прдектерство? Биће да сте ви „плитак“ човек кад то не видите. У осталом на те адресе смо послали мало објашњења. Мислим да ће Вам после тога — ствар бити јасна.

Тражимо из свију крајева Босне

сараднике, који ће нас извештавати о сваком насиљу појединих владиних прдектера, куфераша, властодржаца и т. д. Наш лист ће у будуће половину простора о босанским невољама заузимати. Сатиричне песмице су нам добро дошле! Али само о оиданшњим приликама.

„Ур. Стармладог.“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

ТЕАТРАЛИЈА.



и „напреднији“) — и онај „шаљиви“ и онај „жалосни“ — не зна шта пре да уради, да ли да се насмеје или да се заплаче. Има ти ту препотопских дела с којима су још пре 20 година престала сва путујућа друштва да гњава публику. Да чујете само „новитете“: Покондирена тиква, Мадам Монгоден, Неверни Тома, Женски рат, Зец, Партија пикета, Присни пријатељи, Отмица Сабињанака, Вештица, Разбојници, Лепеза, Краљевић Марко и Арапин, Хајдук Вељко, Маркова сабља, Царев гласник, Шокица, Барон Тренк, Сеоска лола, Циганин, Марија кћи пуковније, Врачара, Женидба при фењерима, Јованчини сватови Шаран, Лена Галатеја Избирачица, и т. д.

Иначе позориште је за народ школа у којем се народ забављајући поучава. А ваљда баш за то што се поучава не видимо на репертоару „Крајишкиња“ која се већ 11 година са позорнице бори за српско платно. Али за то ће наћи ове народне игре: „Браник“ у свом 231. броју доноси: Српска нар позоришна дружина у Земуну. У уторак, 13. о. м. изпела је српска народна позоришна

дружина пред земунску публику слику из шајкашког живота од Л. Мргуда с натписом „Ускочкиња“, која се од подруге године амо држи на репертоару а недавно је изашла и штампана у књизи. Рецензент земунске „Народности“ налази неопростивих унутрашњих мана у „Ускочкињи“ — за последњи приказ вели чак, да је „таква одвратна слика, која сав морални поредак света окреће тумбе“.

До душе проф. Грчић је хтео да прилепи ту фластер неки, ама не помаже, кад сав свет има један морал — а у драми и Грчићев они су натрашки. Сав свет зна да се ускакање — у комаду има казнити, само „драмописац“ то награђује. У Србији чак попа ускочнице не би смео да венча по духовном строгом закону. Ал' постараће се Остојићев ђачки клак!...

Чудо да нису на предлог лобцајхбрудерства скинули с репертоара и антиалкохолан комад „Ракију“. Биће ваљда због Исине тантијеме.

Разговор с директором.

— Чујем господин директоре, да ће те завести на репертоар и оне „сукњица се шири“ или оперете. Свакако ће те и „Веселу удовицу“ узети.

— Не!

— Како то?

— Тако. Имам их већ три „веселе удовице“ на репертоару.

ТУЂЕ ЗЛО.

— А, Боже мој, како су сви весели у сватовима.

— Е па није ни чудо, јер свет се увек весели туђем злу.

Звекан.

Горна утеха.

Богата, ружна невеста: Знам, уверена сам, да мој младожења не у има ме е него мој новац.

Пријатељица: Ама то је баш онај ђаво, што уз новац мора и тебе узети.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.



Филијала: погребно подuzeће „Конкордија“ пређе Буре Стојковића, Ђурчинска улица број 15.

Држи ваада огроман избор сваковрсних каменних надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а позлата дупла и дуготрајна. Велики из ор мртв. сандука, венца, покрова и целокупне опреме за погребне. Цене строго солидне а послуга најтачнија.

Згодитак од 100.000 круна.

Нема среће без срећке од Виџа.

Краљ. мађ. привил. класна лутрија, која је по плану своје најпробитачнија од свију постојећих иностраних лутрија, пружа играчима прилику да са мало новца дођу до **великог богатства**. У овој лутрији има 110.000 лозова од којих се 55.000 лозова извлаче са добитцима, значи да сваки други лоз мора добити.

Свега има на исплату:

14 милијуна 459 хиљада круна.

вучење прве класе је 18. и 20. новембра о. г.

Цена оригиналној срећки јесте:

$\frac{1}{4}$ лоз кр. 12 = $\frac{1}{2}$ лоз круна 6 = $\frac{1}{4}$ лоз кр. 3 = $\frac{1}{8}$ лоз кр. 1.50

Новац је најлакше слати поштанском упутницом. Поруџбине се извршују брзо и тачно.

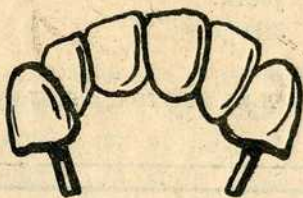
С поштовањем

Виљем Виг

гл. колектор краљ. мађ. кл. лутрије
Нови Сад, Кошут Лајошева ул. бр. 50.

Згодитак од 100.000 круна.

Др. ЛОРАНД, ЗУБНИ ЛЕЧНИК у НОВОМ САДУ специјалиста у изради



Електрично уређење.

златних ђурџа и златних круна

без плоча, на темељу своје науке и искуства стеченог на

БЕРЛИНСКОЈ ПОЛИКЛИНИЦИ.

Ординара од 1-вог децембра о. г.

у Винкле-овој кући (пивара) на првом спрату,
од 8 сати ујутру, па до 5 сати по подне.

Странцима брза израда.

Намештеницима и на отплату.

Цена је листу: на годину К 8, на $\frac{1}{2}$ године К 4, на $\frac{1}{4}$ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ.

(Поједини број 30 пот.)

Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић

Штампариа Учитељског Д. Д. „Натошевић“ Нови Сад.

Пао је на лоз, који је из моје радње продат.

Пао је на лоз, који је из моје радње продат.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА